

U Puli, dne 6. julija 1899.

Oglas, pripošlana id.
tiskaju i računaju se na temelju
obitog cienika ili po dogovoru.

Novci za predobjavu, oglase id.
saju se naputnicom, ili počas-
nicom post. Stedionice u Beču
na administraciju lista u Pulu.

Ked iskrube valje i čeno oz.
nati im, precime i najbližu
poštu prebrodnu.

Tko list na vrieme ne primi
neka to javi odpravniku u
otvorenem pismu, za koji se
neplača poštirina, ako se izvani-
cipiše "Reklamacija".

Cekovnog računa br. 821-705.

Telefon-tiskare broj 38.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stjepo Gjivić.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a no logu sve poljoprivari". Naroda poslovica.

U nakladi tiskare A. Gabrăček (J. Krmotić i drug.) u Puli. — Glavni surađnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Izlaže svakog četvrtka na cijelom
tirku. Izdajeni su ove godine:
2. novembra i 28. decembra.

Netiskani dopisi se ne vrataju,
nepotpisani neiskaju, a ne-
frankirani neprimaju.

Predplata je poštarnom stupi:
5 for. u obče, 2 for. za seljače na godinu
ili for. 2.50, odn. for. 1. — na
pol godine.

Izvan carevine vite poštarna.

Pojedini broj stoji 5 n. u Puli,
izvan iste 6 n.

Uredništvo se halazi u ulici
Giulia br. 5 te prima stranke
osim nedjelje i svelka svaki dan
od 11—12 sati prije podne.

Družba sv. Cirila i Metoda za Istru.

Naša Sloga" u Trstu.

Kako je objavljeno u zadnjem
broju, naš će se list od sada tiskati
i izdavati u Puli. Stalno je, da će
čitatelji pitati, zašto li ta promjena,
pak je dužnost uredništva, da ovom
zgodom, koju reče, da se nebi možda
mutili pojmovi bez potrebe, ni stava-
rilo. Bog znaj kako rečene bez raz-
loga. Evo dakle kratko tumačenje:

Trideset je godina, da je "Naša
Sloga" počela izlažiti, i to u Trstu.
Ona je, poslijer službene novine, kojoj
se vedi i moći, kako ju je volju, naj
starija novina u Primorju. I to nešto
vriedi, i dobro je spomenuti, da znaju
oni, koji nam predbacuju divljačivo
i neuskost.

Kroz dugi, niz godina ovaj su list
milovljeni ljudi, koje danas čine zemlja
krije:

Stanovali su većinom u Trstu, a
jedan od njih barem često dolazio u
Trst. Svojih tiskarnica nismo imali
druguda. Naša slovenska braća tre-
bala su i od naše strane pomoći.

Danas tomu nije više tako. Danas
ima hrvatskih ljudi od pera i nauke
izvan Trstu u drugih mjestih Istre,
pak i u samoj Puli. Danas naša braća
slovenska u Trstu imaju mnoge svoje
uredje i svoju dnevnu novinu "Edi-
nost", danas imamo i u Puli svoju
tiskarnicu.

Sto je slovenskoga plemena u Istri
blize Trstu, to će se grnjati i nadalje
na žarkom traku rodoljubja naše
braće u Trstu. Mogli smo dakle mirne
duše učiniti tu malu promjenu i pre-
nesti list ovamo u Pulu. Druge pro-
mjene neima nikakove. Naš će list i
od sada unapred zagovarati pravice
hrvatskoga i slovenskoga puka u Istri,
a zagovarati će jih, slobodno, bez ob-
zira lievo ni desno, postojano bez
sustajanja; tvrdim osvijedočenjem, da
ovaj narod mora doći do svih svojih
prava u političkom, družbenom i go-
spodarstvenom smjeru. — Te baš
zato, jer je ovo novina namijenjena
u prvom redu istarskom seljaku i
malom obrotniku hrvatskoga jezika,
više joj više ni bilo pravo mjesto u
Trstu. Tamo ćemo, ako Bog dà i
sreća žumčaka, do koju godinu osno-
vati veliki list za politiku svega hr-
vatskog naroda i za trgovacke interese
svega juga ove prostrane dr-
žave, i u Trstu će onakvoj novini
biti pravo mjesto.

A za našu, ako i očajnu, ali ome-
đašenu borbu za prava naroda u ovoj
pokrajini, držali smo, da je zgodnije,
da se ovoj namjestimo u Puli. Ceste

i željeznicu dobro i brzo spojaju Pulu
s ostalom Istrom, parobrodi se kvar-
nerskim otoci. Ovdje je hrvatskoga
roda i, ostalih Slavena mnogo više,
nego li i sami znaju, jer mnogi još
spajaju, te jih treba probuditi; ovde
je stožer jumčke mornarice našega
Česnra i Kralja, koja je puna hrvatske
djecje, a ta se nesmisle tudiđiti ni kralju
ni domovinu i, zato ne smije da gubi
svoj jezik, to glavno obilježje narod-
nosti. Ovdje je središte Istre, jer od
Herpelja do Pule od prilike toliko je
koliko od Pule do otoka lošinjskih.
Ovo je najveći grad Primorja iza
Trsta, i podaje neke udobnosti, koje
u drugim manjim gradovima zaluđu-
tražiš. Ovdje je narodna priča o Di-
viču, ovde okolica naseljena narodom,
koji je majesće očuvao jezik svojih
otaca. Evo dosta razloga, da smo,
birajući za Trstom, izabrali baš ova
grad, da iz njega širom Istre dolazi
"Naša Sloga".

I premuda uprava ove občine nije
naša ni našemu jeziku prijazan, premda
smo i ovde doživili neugodnih dana,
kojih nismo zasluzili, mi ćemo se
ipak uvijek svojski zaузeti za dobrobit
svoga grada, komu je sudjeleno, da
opet postane velji i da ispredotoči u
sebi sve, što je znamenitijega u Istri
bilje upravi političkoj, bilo u sud-
benoj, bilo u autonomnoj. Zauze-
ćemo se s loga, jer smo stalni, da
ce naša narodna stvar nadydlati i
da nikom ne ćeneći sile, nećemo ni
mi uvijek biti potisneni, nego ćemo
postati ravnopravni.

Kolikо prostor lista dopušta, do-
nosati će pregled svjetskih znamen-
tijih događaja, a u prvom redu od
života hrvatskoga i slovenskoga na-
roda u drugih zemljah. Posvetiti ćemo
i nadalje našu osobitu brigu gospo-
darstvu u Istri, jer je naš pak žali-
bože i ne uvjek svojom krvnjom u
mnogočem zaostao. Jednom rieči,
prosvjetljivati ćemo i nadalje.

Osobnih zadirkivanja neželimo ni
od sada unapred; ali kada budē po-
trebno baš da se znade, tko je pravi,
a tko nije, morati ćemo i po imenu
pohvaliti dobrog, a pokuditi slaboga.
Nu baš zato, što se tiskano slovo
lahko prenese na mnoga i mnoga
usta, ništa nam nebi bilo žalnije, nego
da nas koji dopisnik hotomice ili ne-
hotice krivo obavesti o jednom ili
drugom čovjeku, bilo javne službe,
bilo zasebniku.

I baš zato ponovo preporučamo
istinu, golu istinu, jer s njom smo
već mnoge zidine provali i provali
ćemo i još, ako se budeino nije
držali. Upravljaju korake naroda na
pravi put, kazujmo mu istinu, učimo
ga, da čuva svoj narodni život, pak
ćemo ga i spasiti za buduća vremena.
Bez puta se nećide, bez istine se nezna,
bez života se nežive.

Tim kratkim uvodom pozdravljamo
iz Pule sve naše čitatelje, a osobito
one od ovde i od okolice, koji će od

sada "Našu Slogu" sve jače privijati
na svoje srce, jer će jim rasti baš
medju njima, kao mila sestra medju
dvama brata Jaksicima, što jili spominje
narodna pjesma, ovuda još budna i
krepska!

A sada braće: Bog i Hrvati!
Uredništvo.

Svetce nam gone!

Svete uspomene papa Pio IX., uzve-
ličev blagdan sv. Cirila i Metoda, uzvečeno
je i slavlje, koje se je i god. 1863. po
svih slavenskih zemljah slavilo na tisu-
godinju uspomene dolaska medju Slavene
prvih blagoviestnika njihovih. Njegov na-
slijednik na Petrovom stolcu, sada slavno
vladajući papa Lav XIII. uveo je go-
dine 1880. Slovanje i časenje svete so-
lunske braće u svu katoličku crkvu i među
sve katoličke narode, čime je povećano ono
slavlje. On je podao time sveobče zna-
menovanje onim načelom, kipa su sv. Ciril i
Metod zastupali.

Glasovitim okružnicom pape Lav
XIII. "Grandez in unus" (veliki malog),
kojom bijaše uzvečeno blagdan sv. Cirila
i Metoda, i koja je izasla upravo na tisu-
godinju uspomene poslanice pape Ivana
VIII., kojom je ovaj posabu slavenskoga
jezika u crkvi svećano potvrdio, holi je
sv. otac jasno i glasno dokazati, da on
sve stiti i stoljeti povlastice katoličkih
Slavena i da je hoće postaviti pod zaštitu
svele stolice.

Sveti otac Lav XIII. prizono je onom
okružnicom neizmjerne zasluge Slavena za
kršćanstvo i za prosvetu, te ih je podao
novi dokuz svoje ljubavi i uklonosti i
tim, sto je dne 5. jula 1881. posvetio
altar sv. Cirila i Metoda u crkvi sv. Kle-
menta u Rimu, gdje je taj obretnik slav-
enskoga pisma i osnovatelj slavenske knji-
ževnosti sahranjen. Onom prigodom skupio
je sv. otac okolo sebe množstvo svoje slav-
enske djecje, koja su mu podastrila smjernu
izjavu sinovlje odanosti, te iskrne zatval-
nosti. Pod zaštitom poglavice apostolskoga,
sv. Petra i iz blagoslov velikoga pape
Lava XIII. zdržani slavenski hodočastnici
pomoći se na grobu prvoga prosvjetitelja
svoga slavenskog plemena.

Po naredbi sv. otca pape Lav ya XIII.
časnil se dne 5. jula 1881. prvi put po
svem Katoličkom svetu blažena uspomena
svete braće Cirila i Metoda, koji su hiljadu
godina nazad neizmernim trudom i uz
silac zapriče obratili nede pradjedove na
katoličku vjeru. Osim loga preveli su nam
oni sv. pisanje na naš jezik i tim postavili
temelji našemu vječnom spasenju i vre-
menitom napredku i blagostanju. Od tada
slavilo se i častilo od ljeta blagdan
naših svetih blagoviestnika dne 5. jula
po čitavom katoličkom svetu. Od tada
prinosilo se svake godine 5. jula po svem
svetu naše slavensko ime i orila se slava
na čast svetih apostola slavenskih. Taj
dan, premda nije blagdan zapovjedani nego
samo u Moravskoj, gdje je sv. Metod pre-
minuo izraciv svoju svetu dusu Svečinjemu,
našo je svako slavensko bogoljubno srce
našim, kojim se je odužilo Bogu na daru
sv. vjere, a sv. Cirili i Metodu za sve
ostale blagodati, kojih od njih primisimo,

U ovom listu pozivalo se, je svake
godine bogoljubno mije občinstvo, da izkaže
našim blagoviestnikom počast i zahvalnost
u predvečer njihova blagdana s time, da
pali narodne krespe po lumiči i brdinah,
a u sam blagdan, da pobri mnogobrojno
u hramove božje, i da se taj pomoli sv. cirili
i metodu za sve, naše duševne i tjelesne po-
trebe.

Naše rodoljubivo i požrtvovalo sve-
ćenstvo sakupljalo je dne 5. jula svake
godine sve to vise pobožnoga pučanstva
u župnij i kapelanskih crkvah, te mu tuj
tumačilo život i djelovanje sv. slavenskih
apoštola. Dne 5. jula slavio je dokle po
naredbi sv. oca sav katolički sveti blagdan
sv. Cirila i Metoda po crkvenom propisu,
nu katoliči Slaveni slavili ga i napose
kano blagdan njihovih prosvjetitelja.

Tako bijaše sve do ljetos, ali od sada
napred nesmije više tako biti. Protivnici
Slavensva zabilo su i u taj čisto vjerski
posao svoje nečiste prste. Evo kako:

U zadnjem broju ovoga lista priob-
ili smo iz jednog hrvatskog lista iz Dal-
maceje viesl o posjetu zadarskoga nad-
biskupa Rajčevića kod sv. Stolice u
Rimu. Onije bje očito naglašeno, da radi
poslanik kod Vatikana sve moguće, da se
ta naša višeslojna povlastica i njom
steceno pravo, da rabimo naš drevni jezik,
posvećenu glagoliticu u crkvenom bogoslužju,
ukinulo. Svetoguča diplomacija
kao da neima prečega posla nego da za-
dovolji protivnikom crkve i Slavena, koji
posljednji sačinjavaju većinu obitavateljstva
Austro-Ugarske. Nasim dušmanom biva
sva, zazorino i mrzko, što spaja Slavene
Austro-Ugarske u jedno britansko kolo.
Zazorino mi bijaše i to, što su sv. katolički
Slaveni dne 5. jula svake godine slavili
blagdan svojih apostola sv. Cirila i Metoda,
koji blagdan je podligao Lav XIII. na
stipanji, što ga crkva zove latinskim na-
zivom "duplex".

Protivnici katoličkih Slavena nisu mi-
rovati u Rimu dok nisu izposlovali od
Zbora za crkvene obrede, da se dan
5. jula opredeli za koga drugoga svetca
i da se blagdan naših apostola baci na
koji drugi dan u godini polag toga, kako
se nadje za njih u kolledaru pojedinim
biskupijama mjeseci. Blagdan taj neima dokle
od sada više biti 5. jula za sav katolički
svet, dapaće niši za katoličke Slavene, jer
čitamo, da će ga primjerice časiti u tr-
čan-koparskoj biskupiji dne 11. septembaru, u ljubljanskoj 7. junija itd.

Na dan 5. jula, koji bijaše do sada
posvećen sv. Cirili i Metodu, postavili
su blagdan sv. Antona Mariju Zeca-
aria, bivšeg talijanskog franjevca

Koli blagdan sv. Cirila i Metoda toli-
oni sv. Antonu M. Zaccariju jesu jednakoga
stupnja, pak mislimo, da Zbor za crk-
vene obrede nije smio nikako dati
prvenstvo sv. Antonu i potisnuti naše sv.
apostole natrag kao Istina je do-
duše, da je sv. Anton u slavi nebeskoj kao
sto su i sv. Ciril i Metod, na u zemlj
onim ipak one važnosti, kao što je
imadu slavenski apostoli. On je živio za
sve i za svoju okolinu, da je njegovo
djelovanje služilo ponajviše samo njemu i
njegovoj okolini na spas, dočim su slav-
enski blagoviestnici od Kerzona kroz
balkanski polutok i staru Panoniju do
Visegrada sa tlocion sv. Klementa pape do
Rimu mijiljuna slavenskih plemena doveli.
Tā sam sv. otac u rečenoj okružnici iz-
ričito kaže: Što je Englezkoj sv. Agustinu,
Njemačkoj sv. Bonifaciju, to su slavenskim
narodom sv. braću Ciril i Metod. Radi
toga je neumrli uspomene Pio IX. do-
molio god. 1863. Čehom, Moraveom i
Hrvatom, kod kojih bijaše običaj, da su
due 9. marta slavili sv. Cirili i Metoda,
da se taj dan proslave prenesu na 5. jula.
Naši blagoviestnici imadu neizmjeru za-
slugu za duševni spas i tjelesno dobro onih
naroda, među kojim su sv. vjero propo-
viedali i širili — pa ipak im se neda ni
sada mira! Njih, odnosno njihov blagdan
da se u kolledaru, jer treba dati mjesto
drugom i jer su to zahtjevali protivnici
Slavena i dvojbeni prijatelji sv. vjere.

ako hoćemo, da se održimo u borbi za obstanak protiv ljudstvu, neprajatelju. Sjetite se dačke rođajući obilježiti modlodi naše plemenite druge sv. Cirila i Metoda.

Potpričen zakon. N. V. rečat sankcionirao je zakon, kojim se dozvoljava zajednički od for. 700 tisuća, za gradnju željeznice Trst-Poreč-Kaufanar.

I Hrvati su ovđe, gospodo Latini! Talijanske novine napadaju poštanskog kontrolora g. Bartola Marjanovića Puli, jerbo da ima izgleda postati nadkontrolorom, a da nezna talijanski. Kotiko je u tomu istinu, neznamo, to će znati njegovi starješine; ali ovi su ga valjda pripoznali vrednim, kad mu misle povjeriti li službu.

U pitanju činovničke službe i promocija mi neviđem. Nama su svi čarski činovnici jednaki kad savjetne vrste svoju službu i postaju naš jezik.

Ni u pogledu popunjavanju mjesto nadkontrolora r. kr. poste u Puli moramo odustići: istakli, da na to mjesto dodje čovjek koji poznade hrvatski u pismu i govoru, pa nekako zvao Petar ili Pavao.

Postanski mred u Puli prepun je činovnika, koji neznavaju ni riječ hrvatski, i zato se nitko ne brine. Dođim jedan čigli činovnik, gosp. Stein, koji nije dovoljno poznavao talijanskoga jezika, bio je premjester, i ton, zgodom nju je ravnatelj g. Felicelli kazao, da svaki činovnik u Puli mora znati talijanski.

Molimo g. ravnatelju Felicelli-u, da tu istu revnost, pokaže i prama činovnicima, koji neznavaju hrvatski, a tih jo množivo.

— Sto rekošno gori gleda e. kr. posle vriedi za sve e. kr. uredu u Puli u obče, a napose za naše kolarsko gospodarstvo, koje će biti sigurno u neprilici radi cenzura. Naše Sloga, odnosno će se morati uticati za prevođe ljudima, koji dvojbeno poznavao hrvatski jezik ili pak tukovina, koji preziru nas i na hrvatski jezik. Posljednji sigurno neće biti nepristrani.

Za sada želim, da zaposedne cenzorsko mjesto, kol e. kr. glavarsku osoba, koja ne žao da je za to uspostavljeno te temeljito poznaje hrvatski jezik, nego takodjer da nije pratična Hrvatom! Pamelni vas razumiju!

Priprava za hrvatsku gimnaziju u Pazinu. Za koji dan, uslijediću, imenovanje ravnatelja i jugočugog profesora za razred hrvatske gimnazije u Pazinu, koji će se otvoriti početkom studijske školske godine. Posto se približava, konac školske godine, na pucak skolu, preporučeno vrće gg. učiteljem i svećenstvu, da bi se na vreme zauzeli za to, da odaberu i oprediele one dječake, koji su svršili pucak školu i koji su spisatelji za daljnju nauku! U svakoj školi imaju talentirane dječake, koje bi valjalo pod konac godine praznicih pripremiti, da budu mogli u gimnaziji napredovati. Na posao dake gg. učitelj, svećenici još ova par mjeseca stiha na diele do otvorenja i, razređa naše gimnazije. Ova preporuka vriedi, za sva pucacka škola i za sve kolare Istre.

Hrvatska pobjeda u Višnjani. Dne 28. junija obavili su občinske izbore u 1. tjelu za občinski zastupstvo u Višnjani. Izbor za ovo tjelo bješće nastupio na zahtjev (smislošniji) talijanski članjeni novi izbor izvršen. Za tog izbor pripravljali se talijanski svim poznatim u Istri nepoštenim sredstvima. Ta sredstva nemoguće su ovog puta. Oni će sada vikati i psovati kano i obječno, kad im se na rep stane. Vidjet ćemo, hoće li im to i ovaj put pomoci. (Upozorujemo čitatelje, da posebni dopis iz Višnjana, tiskan u prilogu.)

Talijanska bezobraznost. — Pisu nam u Sv. Petru u Šumi: „Na Petrovo dolazi, godinice amo mnogo naroda iz okolice. Ove godine bilo među ostalima takodjer druževance tobožnih Talijana iz Kroatijama i Žminju, koje je imalo sojčionika mladića iz Kanfanara sa hrvatskim. Da bi bio dočenik igrao samo nedužne komade, prosto mu; ali usudio se, u ova izključivo hrvatskom selu, toli u vrtu trgovci i kriješnici Giorgisti, koli su kolodvor zaigrati onu zloglasnu: „Lasse punche i canti!“ itd. Posto je spomenuto društvenje pri tom pomoglo pjevati i demonstrativno povlađivalo, sledi, da je, bilo sa dočenikom sve dogovoreno ili bar, da je ugadnjalo njegovoj pratnji. Samo treziraju, koji su sa prezentom, morali slusati ovaj infamni čin, mora da se dočenik zahvali, sto nije doslo do reakcije. Ali sto nije drama, lako bude sutra. Stoga upozorujemo onoga i one, koji se tice, neku ne tjeraju naši na konac, imajuće će se klijati, ali prekasio. Na što je najgorje: bila da su umjesana i, kako se uverava, branila da su dočenici pjesmu takodjer dva željeznička službenika. Neka se oni paže“

Talijančenje crkve. Pred malo vremena prihodili smo viesi iz Pazina, kako se u onu župnu crkvu postepeno i sistatično uvadja talijanstvo. Nešto je htio navedeni u podkrepuči čin izpraviti, ali ga nije nego potvrdio. Evđe sada drugog dočeka, kako se dojunka naša opomena nadje, činopike.

Star je običaj u Riječi, da se svake subote za podne molitve razuzari hrvatskim jezikom. Zadnjih dva subota zaporedno je gosp. prost. pazinski Orbanije jednostavno zamjenjio hrvatski razuzar sa talijanskim.

Moramo smatrati, da je to učinkovito znanje i privoljno biskupskog ordinarijata, jer inačica neuvjerujemo, da bi se pomenuti gosp. prost i župnik bio i držao na tu novotariju.

Bilo kako mu drugo, znaino da će se tih postupkom ugorditi pažinskoj gospodini vragu, ali nipošto Bogu i ogromnoj većini župljana, od kojih se već mnogi iz javiše, da takvoj crkvi već pristupili, nego veće, da Bog će suti vapaje Hrvata i podvedrim nehom.

Koliko se istarski Talijani brinu za gospodarski napredak talijanskih seljaka? Opeljavano bilo je rečeno i dočekano u ovom listu i u istarskom saboru, da se talijanska gospoda Istra imalo nebrin uži materijalni ili gospodarstveni.

Opeljavano bilo je rečeno i dočekano u ovom listu i u istarskom saboru, da se talijanska gospoda Istra imalo nebrin uži materijalni ili gospodarstveni napredak talijanskih seljaka ili kopača. Ističe, tih dakaži da manje ili dapače nimalo, da boljuk i napredak hrvatskog ili slovenskog seljaka. Dokaze tomu nalažimo u radu isti boljuk u napredak hrvatskih gospodarskih zadruga, koje se polazili u talijanskim rukuh. Od 12 ili 13 kolarskih gospodarskih zadruga, kojim upravljaju naši narodni predstavnici, postoji većina njih, samo po imenu, Niti sazivaju sjeđnice ili skupštine, niti počnu računu, niti snasavljaju proračun, nekoje dijapozitivne potrošice niti ono mali podporu. Sto im ju država, odnosno pokrajina podložuje.

Primirj talijanskog nemara za napredak gospodarstva u Istri, pruža nam među ostalima i kolarsku gospodarsku zadrugu i u toj tvrđi, u toj republici talijanskoj. Tamo bješće ovili dana savzvana glavna skupština i članovi i redne žadnje, pak znate li, što se dogodilo? Na skupštini ne dođio ne ni svih, niti članova i članova tako malo, da se skupština nije mogla ni obdržavati. Sada prispopodjeli glavne skupštine onih zadruga, kojima upravljaju Hrvati i Slovenci, pak recite po duši, gdje je mat i žubav, za rad i napredak, a gdje je nemar i nečaj. Na glavne skupštine naših zadruga u Kiku, Kaslu, Voloskom, Podgradu, Buzetu itd. dolazi po više stotinu članova, a u toj na skupštini i začinjati a na gospodarsku, koji je usisao svu svjetsku kulturu i koji je pozvan, da preobrazi sav svijet, niti dolazi ni toliko članova, niti sazivaju sjeđnice ili skupštine, niti počnu računu, niti snasavljaju proračun, nekoje dijapozitivne potrošice niti ono mali podporu. Sto im ju država, odnosno pokrajina podložuje.

Uplišavanje učenika, koji kane polaziti puljski gimnaziji u školskoj godini 1899/1900., vršiti će se done 14. srpnja od 10—12 sati te od 16. i 18. rujna t. g. od 9—12 sati prije podne u prostorijama ravnateljstva; prijamne izpite polagati će se na dan upisivanja od 3. sata popodne i naprijed.

Objave. Dne 10. i 11. i 12. jula, te 13. i 14. septembra t. g. upisivati će se učenike u 1., 2., 3. i 4. razred e. kr. dječjeke pučke učionice sa njemčkim matučkim jezikom u Puli i to od 10. do 12. ure prije podne u prostorijama učionice Viale Carrara br. 3. L. kat.

P. P. n. roditelji neka svoju djecu, podvrženu školskoj obuci, predvedu i donesu slobodnom krstini list te svjedočku o cijepljenju boginjama.

Hrvatska škola na Rici. Mi se ne radi: pačemo u tudi poslove, jer imademo i domu odvise, strabu, i u ustrojstvu hrvatske škole na Rici nije ni za nas tuđi posao, posto znamo, da Rieci bješće i da može opti biti Hrvatska.

O ustrojstvu hrvatske škole na Rici bavi se čestita „Hrvatska Sloga“ na Susku u brojevima 143. i 144. od dne 27. i 29. junija, i to nas je ponukalo, da napisemo ovo par redaka našoj braći na Rici na blagočitno uvaženje.

Neima dojube, da bi moralu lanišnja vlasta za ono 16—17.000 Hrvata ustrojiti sama potrebile hrvatske pučke škole, jer i Hrvati nose sve državljanske terete kano i svj. ostali gradjani riečki Riečki Hrvati imali bi dakle nastojati, da prisile vladu, da im ustroji pučke škole, na što imadu po zakonu pravo. Neide li to odmah, tada bi se moralni sami pobrinuti za to, da ustroje svi čini prije hrvatsku pučku školu na Rici. Za onolike hiljadne gradjane, među kojima imade lep broj imenica, nebi bila nikakva potekločka ustrojiti takova školu. U gradu, gdje imade onako čvrsto parobrodarsko društvo, kao što je „Ugarsko-hrvatsko“, kojim upravljaju većinom riečki Hrvati, nebi se imalo ni taka čekatina drugi činjenice, da oni ustroje takova školu. Zahvaluju, je zanutli se na one, koji su odstranili iz Rieke sve stotinu mogli.

Riečki Hrvati neka dakte, sami osnuju pučku školu i sami neka uždržavaju. Takova škola bila bi hrvatska, jer bez tajdinske primjese.

Dok nebudu riečki Hrvati imali svoje pučke škole u samom gradu, uzajamdu bili će im trud da politigu hrvatsku u tom otuđenom našem gradu. Graditi valja da temeljia, jer je inačice sav ostali trud uzajamdu.

Na Hrvatsku činjenicu, da ni parobrodarska društva a ni politička društva

neće spasti hrvatstvo na Rici. Na noge dakle hrvatski pravci na Rici. Nečekajte pomoći uvi ou Petru ni od Pavla. Pomozite si sami, pak će Van pomoći i Bog.

Morski pas. U tuner kod sv. Jankova hrvatskom primorju ulovili je ovih dana morski pas koji mjeri u doljini tri metra. Izložen bijaše u riečkoj ribarnici, gdje se ga je moglo viditi uz ulazinu od 10. novembra.

U Zagrebu proslavljali su Srbi 50-godišnjecu književnoga rada svoga pjesnika Čimija Jovana Jovanovića. Prezivajući proslave doslidno preizraše hrvatski značaj Zagreba u svih pozivih i površi pozivale zletnike k izletu na „srbsku“ plitvičku jezeru. Uslijed toga preziranja svega što je hrvatsko, došlo je do male protisrbske demonstracije na sam dan proslave. Tko na vlastitoj kući prezre, taj nije vrijedan, da ga i mi cijenimo. Tko nije vrijedan, da ga i mi krenimo.

U Dubrovniku je umro hrvatski tamošnji automatski načelnik barun Gondola.

Kako slave Rusi slavenske apostole sv. Cirilla i Metoda? Na predlog metropolije petrogradskoga proglašen je školskim priznanjem dan 23. maja svake godine kad proslavljaju crkvu sv. Savu blagdanom sv. Cirila i Metoda. Eto, kako slave Rusi svete slavenske blagoviestnike, a katolički tjeru ih po kaledar, kao da su cigani.

Slavenski sastanak u Parizu. God. 1900. obdržavali će se — kako je poznato — u glavnom gradu Francuske u Parizu, sv. sastanak slavenskih apostola.

U hrvatskom golubu. Išu num. iz Karlovačke dne 3. i. m. Juče je došao hrvatski golub, koji imao na nozi kolobariće sa nadpisom „Pola“ broj: 98.776 a na krilih „Pola“ 687. U poliranju je kod gradskog načelnika g. Tome Pilipovića.

Uplišavanje učenika, koji kane polaziti puljski gimnaziji u školskoj godini 1899/1900., vršiti će se done 14. srpnja od 10—12 sati te od 16. i 18. rujna t. g. od 9—12 sati prije podne u prostorijama ravnateljstva; prijamne izpite polagati će se na dan upisivanja od 3. sata popodne i naprijed.

Učenici, stari najmanje 9 godina, koji ne poznaju hrvatski jezik i koji kane polaziti, pripravnički razred; moraju se prijaviti ravnateljstvu 17. srpnja t. g. od 9—12 sati prije podne, posto se u učenječeu rujnu neće primati.

Objave. Dne 10. i 11. i 12. jula, te 13. i 14. septembra t. g. upisivati će se učenike u 1., 2., 3. i 4. razred e. kr. dječjeke pučke učionice sa njemčkim matučkim jezikom u Puli i to od 10. do 12. ure prije podne u prostorijama učionice Viale Carrara br. 3. L. kat.

P. P. n. roditelji neka svoju djecu, podvrženu školskoj obuci, predvedu i donesu slobodnom krstini list te svjedočku o cijepljenju boginjama.

Gorica izlaziti će 4 puta na mjesec.

Primljene knjige: „Crkveni kanon“, historijsko-kritička studija o razlici između današnjega židovskoga i crkvenog kanona. Napisao dr. Karl Bošnjak. 1899. Naklada A. Scholza u Zagrebu. 60 uv.

Konac Obrenovićeve dinastije. Nakladow Fridrika Liebhardta u Berlinu i u Lipskom izšla je pod gornjim názovom brošura, koja će počekom julija izlaziti u Gorici pod naslovom „Gorica“.

Dosađašnje glasilo tih zastupnika „Soča“ preporuča svoju novu drgaricu, jer da je prostora i za nju dosta i da bi novi bili mogao Slovencem koristiti, ako bude uredničivo shvatilo svoju zadanicu. „Gorica“ izlaziti će 4 puta na mjesec.

Radiotea, plennički jambnički, napisao Fr. Geiser. — Tisak Dionice tiskare u Zagrebu. — Saljiva knjiga za pak.

Sve rodoljuba ujedno možimo, neka zahtijevaju „Našu Slogu“ po svih kavayah i gostonah koliko u Puli toliko izvan iste.

Ako se je uslijed prsesnjenja lista do godila kakova pomutnja kod odpravnosti, molimo da nam se to javi.

Društvene vesti. Glavna skupština „Matica Hrvatske“ je odabravana dne 29. junija u Zagrebu, sa običnim činevnim redom. Izvadak iz izvješća donosi činio u jednom budućim brojevima.

Priručnik za slobodnu plovitviju. Ustanovio se je na Rici pod pokroviteljstvom „Ugarsko-hrvatsko-parobrodarskog“ društva sa glavnicom 10. milišnjem krunom.

Za „Bratovčinu hrv. ljudi u Istri“ sa broj. 1. krunu Martin Privat u gestioni. Jak. Kiric u Melinu. Novac je izrađen povjereniku.

Redovita glavna skupština podnosiće sv. Cirila i Metoda u Sv. Ivanu kod Buzeta, obdržavajući se u nejednoj dne 1. i. m. u 6 sati popodne u kući Petra Flego „Roko“ sa običnim činevnim redom.

Prinosi za područnike družbe sv. Cirila i Metoda za Istru:

— U Lovraru: Sabrao g. Fr. Turčić, pom. kapetan, kod g. Ant. Kenike u Lovraru for. 3-04, a g. Krinoslav Bobinac iz Zagreba davao je 2 for.

— U Medulinu: Darovaš po 1 krunu Jakov Kirec, Privat Martin, Ana ud. Čukon i N. N.

— U Pazinu uočilo je tečajem, prveg polugodišta 1899. koliko stiglo: Župnik Bukovec Fr. Trviž dar for. 5— Različiti za članarini 5-53 Različiti za ostake kod igre na karte i krugle u „H. C.“ Pozino 1-33 Župnik Bić Vilim u Ravlovodki dar 1-1 Župnik Bogatac Ante u Gerevi dar 1-1 Različiti darovi po dr. D. Trinajstjeni Sabrano prigodom izbora zastupa, za gradove Pazin-Labin-Plomin 13-01 Karolinka Karolina za izgubljenu okladu o istom izboru 2-1 Ista sabrala među razli. gospodjani Sabrano prilikom oproštne večere g. Majstorovića 37-36 Preostanak računa iste večere 2-04 Dr. D. Trinajstje sabrano kod raznih prigoda 2-31 Ukupno for. 68-94

— Uprava „Naše Sluge“ u Puli doznačila je glavnoj družbi for. 22-91, koja je primila od raznih predplatnika dne 4. 1. m.

Narodno gospodarstvo.

Kada bačve puštaju, tada si svaki po mogućnosti pomaze u brzu ruku. Svaki iole dobar gospodar imati će pri ruci sve pivničarske potreboće, pa tako treba da imade i liepkā, da može njim zamisliti bačvu, ako mu pušta. Od mnogih liepsaka, kojih se radi, n. pr. loj, sapun, vapno itd., najbolji je liepák pripravljen iz loja, voska i slanine, a pripravljava se ovako: Uzmi 400 grama loja, 30 gr. voska i 60 gr. slanine. Stavi sve skupa u lonac i u vatru, da se razstali. Uvako razstaljeni smiješko, koju se tada uzme od vatre, primješaj često prošnjog pepela i mjesaj, dok se neuguti i otrdi, a tada ju spravi do potrebe, pa će se osyjedeti, da nedeš žaliti, što si ju pripravio.

Škropiti loze je sada — uovo kisovito vrieme — neobuhodno potrebno, jer ove sibrite česte kise izperu i vapno i galicu, a bolesti se najradije poslije kise pojavljuju. Zato loplo preporněamo našim vinogradarom, neka ne zauemira svojih vinograda, jer će inače ostati pusti.

Pokvareni korun kao krma. Odlučno se mora zaučiti praksa, da se nagnjili i kako prekopljujili krumplji da je kruna životinji, osobito breljim krvama. Ali ima sredstvo, kojim se dade takav krumplji učiniti parabiljiv. Biva to, ako se skulka ili zapari. Tim se ne samo ubiju zamećici bolesti u krumplju, nego se uveća i probavljivost njegova. Ima li tako mnogo nagnjula krumplja, dobro je odrhnati ga zapariti i vrtećega u jame strati, dobro utopiti i pokriti zemljom sačuvati. Ovakav krumplji radi jedu volovi i krave, nu krvana neka se ne daje više od 10—12 kg na dan po glavi, jer će miluko dobiti neugodan ukus.

Kako se može krv brzo zaustaviti? Dogadja se često ratni i težaku, da se bud kojim načinom ozledi i kvariti počne. Mnogi u takvoj zgodbi izgube glavy i nezadušeno žive. U tom slučaju neka se radi slediće posve jednostavno, ali dobro sredstvo. Uzmu vate, umoci ju u vrelu vodu i metnu ju na ranu. Usprje je neodikavan, pa i kod samih žilja kucavica. Ako se na ranu metne samava ili voda umočena u bladu vodu, nema tolilikog uspjeha.

G. L.

Listica uređništva i upravnici.

Raznemu gospodu dopisnicima, kojih dopise neprobješmo u ovom broju, molimo uvrštenje do budućeg broja.

Izku plaćene predijelite prijelici čemo također u budućem broju.

Upozorujemo rođoljube diljem Istru, da je naša nakladna tiskara uredila i

svoju knjigovežnicu, koja prima i izvršuje svakovrstna i nejže radne zasjecajuće u knjigovežku obrtu.

Dječaka u 15. godini, sa 2 gimn. razreda, iz čestite hrvatske obitelji u Puli ili okolice prima u nauk naša nakladna tiskara. Dječakom sa roditeljima oglasiti se je u tiskari.

Broj 485.

Natječaj.

U koparskom školskom kotaru: popuniti je mjesto, učitelja III. plaćenog reda na jednorazrednoj pučkoj školi sa učevnim jezikom hrvatskim i talijanskim u Sovinjaku i mjesto učiteljice III. plaćenog reda na dvorazrednoj pučkoj školi sa učevnim jezikom hrvatskim i talijanskim u Roču.

Podrobno o tom čitati je u listu „Osservatore Triestino“.

C. kr. kotarsko školsko vijeće

u Kopri, dne 24. junija 1899.

Phönix Pomade.

 Na izložbi za ujedjavanje zdravljiv i boljinski u Stuttgartu 1899. nagradjen je d. 11 k. o m. jest po besnikom omjenju pričinata za hijajda za hrvatskih pismata.

Jedinstveno postojanje sredstvo, da gospodljama i gospodljima izrasto, podpuna i bujna kosa da zapriči odmah odpadanje kose i tvorene pruhice; ona poštuje kod posve mlade gospodice jakih brkova. Javni se za uspjeli, kao i za neškodljivost. Lončić po 1 i 2 for. postom i po uzećem 10 ne više.

K. Hoppe

Beč I., Wipplingergasse 1a.

G. Piccoli,

dvoraci dobavljač

Njeg. Sveti, pape Lava XIII., Tjekarcičar, pri angelju

u Ljubljani

na Dunajski cesti.

Željezno vino.

Kemične analize odličnih strukovnjaka, koji su u Željeznom vnužu ljekarincima Piccoli — u Ljubljani uvek potvrđili navedeno mnoštvo željeza, jesu najboljim dokazom da pružaju najveće jastvo za njegovo djelovanje. — Ovo vino je dobro za stanje krvne, nervozne te za okuse osjećajne, uskršljene bolesti, za hlijedin i bolježljiva djeca.

Cjena: staklenki od pol litra i for.

Naručiće se razaznaju kreditom posude, postotku plaćaju učitelji sami.

F. Pečenkov

HOTEL EUROPA

u Puli

preporuča se gg. putnicima.

POZOR!

Čast mi je javiti p. n. slavn. občinstvu, da sam otvorio na Sušaku kraj Rieke

medjunarodni zavod

za primanje i odpremanje putnika po ciclome svetu, i to: Ameriku, Afriku, Aziju, Australiju i čitavu Europu.

Ona gospoda, koja žele putovati u imenovane krajeve, neka se izvole obratiti na podpisano, od koga će natočnije uvjete i naputke dobiti, a k tomu i najjeftinije putne karte za svakoga putnika.

Oslabljim postovanjem

Brzavci: Kraljev — Sušak. Adresa: Franjo Kružić, meštar. Sušak kraj Rieke.

Knjigotiskara i knjigovežnica

A. Gabršček.

J. Krmopotić i drug.

U PULI

prima sve u knjigotiskarsko-knjigovežku struku spadajuće radnje koje izvršuje brzo i ukusno.

Zaliha svijuh tiskanica za župne i občinske urede,

kao takodjer pisačeg papira.

Preporuča se toplo rodoljubom u Istri i u drugih pokrajinalah.

liečnik bio izbrisana, on ga je sám pozvao, pitaо za koga bi htio glasovati, pa kad se komisija opri, on stao pisali u zapisnik kandidatice za koje bi bio glasovao. To je očila povreda zakona, posto g. nadziratelj nema ništa drugo nego nadzirati, a ne po sebi zvati osobe izbrisane te zahtijevati da budu pripustene glasovanju. Kad je glasovala tvrdka Sinožić, pustio kuma Dekole, da prividi imena, onoga istoga, koji je u svoje doba bio iskrivio svu imenu — nemislite nehotice — u rečenim listinama te po njegovim opaskama, bilježiti svoje na zapisniku. I to je povreda zakona, jer u listine nema prava dirati pri izborima nego same komisije. G. nadziratelj bi bio mogao obustaviti izbor, da je opazio stogod nezakonitoga, no nije nikad smio dirati u poslove komisije, koja je tu jedini sudac. Kad su se bili prikazali, da će glasovati za ostavštinu Cadore tri nadziraca i da je pozvati njezinog upravitelja, te u svemu nastojao biti im pri ruci. Kad bi komisija odbila koji glas, brzo bi zapitano za koju bi listinu bio glasovao da li tijanski ili hrvatsku, te sve to bilježio nepitajući da li između predloženika hrvatske stranke bilo je u talijanca, kojih je i bilo u takovih, kojima leži na srcu red obćine a ne svrha da prave komedije. I kad neobično bili talijanci imali prigovoriti, to bi ponasanjanjem njegovim osokolili se i prigovarali. A tu bi podizao svoj glas jedini Piero Dekole, onaj ba, koji je znao upravljati kako svojom imovinom tako i s obćinom, te prodati obćini svoje stare sjedalice. Kad je bio pozvan neki Mianić Aurelio, prikazao se je Mianić Antun-Aurelijan, te, kad ga povjerenstvo nehtjede priputiti, brzo se je g. nadziratelj pobrinuo da pozove naručena dva svjedoka, da potvrde, da se on zove i Aurelio samo da bi dobio glasa i da nema drugih, dočim bas takav jedan obstoji.

Obično liečnik sve vremena izbora stao je u dvoranu. „Piccolo della sera“ učinio ga je znaimentim ako ne glasovitum, pa čak i mučenikom. Da jedan obič. činovnik, kojega plaća čio puk, dolazi glasovati proti njemu i proti svojim starešinama, biti će i dozvoljeno, ali to može da učini samo jedan Dr. Cicala (perché di puro sangue italiano). — Opazka slagara,

Mansionar Cadore, prenud je čuo iz samih ustiju kapelanovih, da nemu pravo glasa za to dobro, buduće već prije toga glasovao, pita u „Piccolo della sera“ kako je to moguće, kad plaća 109 forinti po rezu zajedno sa prirezima, koji prelaze 100 po sto.

Nelom je bio unišao u dvoranu neudjeni advokat i vendi tempo iz Višnjana,

odmah htio pokazuti odgoj visokih škola te sa svojim dragim bratom stao vredjati načelniku što je dozvolio da 5-6 osoba stojte u njegovoj sobi i to bi bilo dulje trajalo (jer se nikto nije na njih obazirao) da ih nije ušao, kako su zasluzivali, vladin odaslanik. Kad je tuj vječni student izlazio van, tumaćio je svomu kumu, koji je više mjeseci odješao u tamnicu, kako će načelnik biti kažnjен i koliko mjeseci. (Bit će da je mislio te paragrafe u svojoj diplomni. — Op. slagara), pak pošao u kremu tumaćiti moralku.

Ovaj su put talijani kandidirali druge stare junake, kad su vidjeli, kako su se bili obručili sa prvim.

Mansionar Cadore tužio se da nije dobio poziv, dočim su ga od svoje strane zahtijevali i tre sorgaglianti; no, obćina nije u dužnosti svakom uručiti poziv. Kd je inao nauj prava, slobodno mu bjuše pitat ga.

Nekomu suposjedniku Radovanu bili su postavili križ na punomoći proti njegovoj volji, pa kad je inao zbog toga doći do gustih, naš junak, koji je bio prisvojeni punomoći, nije se niti pokazao.

Pak još ti gladusi imaju obraz govoriti o presijama, koja bi bili tohože uručili Hrvati. Reci mi, da ti ne reče!

Brzovjili su na ministarstvo i na načelništvo, prosuđujući proti izbornoj komisiji, kako čuvaju, anonimno, što se i pristoji takovim junacima.

Naš višnjanski fleštrič, koji sav božji dan i svu noć, dok su krème otvorene, ogovara mirnu i poštenu čeljad i koji bi u mutnu htio lovit ribe ili kakogod se dočepati barem kakve pisarske službice, kad nakon toliko godina, što je guto klape univers, nije mogao ništa postići, — niti izpiti položiti te se mora skitati po Višnjunu. Taj delici ono poslije podne izbora počeo je vredjati mirne kuetove, koji su svojim novečim objedovali, te kad je dobio, on, assotto legule, dobit lekciju od njih, brzo napisao u „Indipendentu“, da su nekoj uvriddili „una rispetabile persona del partito italiano“.

Svatko, pa i sama vlada znade, što su talijani sa svojim komedijama neki razvijani patriote. Talijani bi se svjajimi komedijama i pomoću zaštitništva porečke junte izlismutili sadušnjim većinu, pak uljesti u obćinu kano absolutni gospodari te privesiti obćinsku dolhu, prodavati svoje krpe i napušnjavati prazan tobolac i to sve iz patrijotizma. Talijani bi se uruči obćinskim dužnicima, da platе još prije svoj dug (t. j. na grčke kalende).

Htjele bi se uruči one dvije višnjanske propalice, koje ne mogu viđe nači pri vrede.

Zemaljski odbor, koji je prvi pozvan, da se vrine za obćine i da im ide na ruku, ovaj občini bacu klipove u svako doba i kod svake prigode, te ne samo da neće, da joj priskoći u pomoć, nego dapaće priči svojim postupanjem da sadašnje zastupstvo konsolidira obć. finančije, raztrojene od juntinih stičenika, tako, da občinari moraju težko plaćati za griebe nekih moralnih i materijalnih propalica. Gospoda bastardi imaju obrazu pisati još po novinam, da je ova obćina na razsolu, kao da ju oni sami nisu upropastili, i kad su bili pozvani, da glasaju za zajam, što su uradili; — dali su ostavku, da zapriče, da se urede obćinske finančije, te je zemaljski odbor ustio odnosni zaključak, jer da ujezini miljenici nisu prisustvovali, da nije bilo dovoljnog broja za glasovanje, i posto je obćina učila utek proti zemaljskom odboru, a upravno sudiste odredilo ročište, tako da zemaljski odbor sa svojim prijatelji radi sve moguće, da razpusti obćinsko zastupstvo i da postavi svoje miljenike na upravu, te iztiazne većinu; ali to većne da vidimo, hoće li i vlada poći putem južnijim. Ali narodu može to jedan dan dogrostiti, a onda neku budu odgovorni oni, koji bi htjeli s komedijama i nezakonitom putem izbaciti zakonitu većinu, koja je svestna svoje zaduće i koja znade, da je kadra — jer je već dokazala — upravljati i podignuti obćinu od razsula.

Zašto ta velika gospoda talijanska ne plate svoje dugove obćini? Zašto ne plaćaju mjesto na groblju, da ga se jedanput može urediti, a ne vikati i ozloglasivati obćinsku upravu, koja je te velike patriote pozvala ne jedan put, nego pet puta, da plate, ali gospoda znala su još ne primili izplaćene naredbe, a kamo li vršiti svoju svetu i patrijotičku dužnost. Doli karte, gospodo, priznajte svoje griebe i pospite se pepelom, i nemajte pod lažnim patriozmom upropasjavati obćinu i nemajte se varati niti misliti, da će se Hrvati, koji su u ogromnoj većini, dati da ih gazile, jer ste pred svima izgubili i red, buduće su poznati svakemu i svuda vaša bezakonija, licunjerstvo i razispavanje obćinskog novca, koji kmet krvavim trudom izplaćuje, a kmet je ona poluga, koja podržava obćinsku zgradu. Dosta ste ga varali, ali Bog jo htio, da otvari oči i da razabere prijatelje od krovopija.

Višnjani, dne 2. jula 1899.
Istina.

orno
došu
kad
težki
kove
i to
talij-

pri-
tekog
tekog
za. I
vij-
stine.
a do-
može
. Jer
e po-
neima
iti da
kada
da su

da o
strani
e tali-
tužiti.
i naj-
bi joj
Petra
i sada
alo ko-

u po-
oblasti
ona u
posluša
Tu dr-
amjest-
, davši
amaceje
tedenim
stranku
dvorane
izasla,
sjedice,
objavom
družtvu
i pokra-
nemogu
je bilo
u inv-

por
for.
dan

Jak
N.

poh
Zup
Ras
Raz
i
Zup
Zup
Ras
Sab
z
Kar
c
Ista
Sab
P
Pre
Dr.
i

čela
mit
—
N

moj
dob
poti
da
Od
sapi
lječ
ova
60
vati
koji
pro
otvi
osy.

vrite
vite
lest
top
ne
osu

so
već
oso
koj
Biv
san
se
mn
zap
sati
par
se
glav

Doj
koji
u t
bi i
pos
vate
rant
žilal
vala
tolik
—
I

Priob
budu
djer
da je

koja
radn

■ ■ ■
u 1
iz {
pri
Dje

Prilog „Naše Sloga“ br. 22 dne 6. julijs 1899.

Naknadni izbor u Višnjiju i obć. stvari.

Naknadni izbor za I. tloclo občinskog zastupstva u Višnjiju obavio se je dne 25. juna po jednom Hrvatu, koji su dobili 20 glasova, dokim ih taljanci nisu mogli skupiti nego 14. Nadali su se, da će izborna komisija morati držati se pokvarenih listina, kamo du bi to bio kakav pravovrak, kad i djele, koje znade prečitati dva slova, uvidjelo bi da se nestruje ugoditi našim protivnicima proti svim jasnim ustavnim obič. izbornog reda, koji kaže da po § 1. br. 2 slovo f) samo učitelji stalno nadmjesteni imaju pravo glasa, a nikad oni u mirovini, pa bili oni stoput upisani u listinam. Zato je i postavljena komisija da bude, da ne budu pripušteni na glasovanje oni, koji nemaju nikakvog prava. Reklamant višnjanski za izborne poslove našao je Arhimedovo točku, da sve osobe unesene u listinam i pravomoćnim postale, imaju pravo glasa; ali toga nesloži u zakonu a nije niti propisano da jedan ličenik ima pravo glasa u občini, gdje ne uživa domovnosti, ali svak znade, da u § prije spomenutom, slovo e), oni imaju pravo glasa samo u obični pripadnosti.

Bilo bi nemoguće opisati sredstva, s kojim su se sinovi djeđovske kulture složili da zastrasivaju izbornike i prisile da glasuju za njih ili da ih prisile da neglasuju.

Neki Corazza iz Motovuna podnjo je ovih proli jednomu našem izborniku za više stolna sestra. — Dr. Polesini iz Poreča došao je drugom našem izborniku, koji mu je nešto dogovorao, te mu dao još drugih 400 for. — dakako mu dug, koji će se znati učiniti dobro isplati — da ne glasuje. — Umirovljeni učitelj De' Medici, čovjek izobrazben, koji je preveo na talijanski jezik Vergilijeva djela i drugi studija napisao te koji je htio da mirno živi nepragujuće se u politiku, bio je posao nekoliko dana prije izbora u Trst na ličenje. U Poreču pozvali su ga neki naš „dohri“ prijatelji, da se povrati u Višnjiju, a ne podje na ličenje i da ide glasovati, premda ne imade pravo glasa, kao što je izrekao i sudbeni dvor za upravne poslove u Beču god. 1886. (Vidi izdanie Budwinskoga br. 3326). Budu pošao na ličenje a nedao svoju slobodu skreći, zem odbor, premda mu je bio obećao, i kako se enje već i opredjelio svolu po preporuci zem. sabora, povratio mu je neuvarenim molbu, s kojom je bio zapitao priponoć. Kad se je povratio u Višnjiju, sasuo sve pogrede i psovke najgoru vrsti u sredu njegovu kosti sinovi tako zvane djeđovske kulture, a među timi se je isticao najviše jedan pripadnik talijanskog, koji je najprije bio izgnan sa oružanicima iz obć. doma, kamo se je bio kano po-

služnik ostatio usprkos zabrane svojih starčina, te koji je i nazad malo dana bio progont iz službe kafandrijije u Poreču i to od jednog taljana. — Budu je još jedan gospodin niko hotio da se pača u izbornu stvari, te svu njihova zastrasivanja ni prieštine nisu uspjela, da ga sa neutralnosti namame k sebi, pak i oni te mudruju od više vremena i oni koji neinogu niti u viaggio bez njegovog noveca, stali insultirati. A noć kašnje izbora sastali se pod njegovim prozorima svi glavniji insultanti u Višnjiju, koji se još drže i spadaju sinjoriji, pijaju kano blago, stali grđiti njega i obitelj mu i to najgadnijim i najramoljnijim ricećtinama, koje nebi izgovorio najproprijalji stvor na svetu. No njo se tomu s jedne strane niti za čuditi, kad se promisli, da su sve lošini talijanske hture bez odgoja sreća bez izobrazbenosti, a neki i odsjedili u kriminalnim tamnicama po više mjeseci. Takovo se šta neće doživjeti niti u najdivljem predjelu sveta, pa niti medju Broletotilima, niti medju crnimi Afrikanicima, koji će znati postovati ludje poštene zaista više nego ovi fakinji djeđovske kulture. — Insultiranja, vrednjajna, napadanjia na dnevnomu su redu, osobito im je ugodno niko mogu pa bilo i iz ledja insultirati obič. tajnika, koji se u nikoga neprati. Tako je neki Bepi Decolle, koji je već bio osuđen na izplatu troškova i dobio valjanu lekeju na sudu u Motovunu radi slike tajnika, jedne noći con a fianco la dolce mania stao pljeukati i insultirati obič. tajnika, koji, značajući da „gdje magarac tulji slava Bogu ne ide“ nije se niti obzareo na nj. Tako ga je drugo neke noći stao insultirati prolazeći izpred njegovih prozora, kad ga je redar morao izagnati iz krema, polje, jer je bio prošao sat od zakona ustanovljenog da se moraju kreme zatvoriti.

Prijava glazba, kojoj občina badava ustupu dvoranu u občinskoj kući, i kojoj je občina rado dozvolila da svira na plokati i u svemu pri ruci ide, iz zahvalnosti dakkao, opetovanu zasvirala zahtrejenu mars de l' si. — Ne bilo im dosta po kremanu, na putu, javno i privatno ozdroglasivati i vrednjati, dali se na pisanju ponovinama i u njima pokazali svoj fini talijanski odgoj i kulturu, no, da bi tko, a ono jedan propalica bez službe i za službe, koga nigdje neće, a i gdje ga prime, tjeraju ga od sebe, jer bi htio da znade stranicu više od june knjige, pak i neki buljasti fanatik i najveći lieunjerac, koji pod plasom bratske ljubavi, sasuo je više pogredi i više laži napisao proti Hrvatom i hrvatskim sveljnjima nego k je u cielom životu progutan zalogaju kruha. Stao pisati

o presijama, koje bi se bile preduzele proti ličeniku, plaćenom od občine i od cielom puku. Nego, ako ima pošteng obrazu i srači van podpisom na vidjelo, neka izjavci i neka imenuje tko je ličeniku nagovarao da glasuje sa Hrvatima, kako je pisano u čitulskom i za baba listiću „Il Piccolo della sera“. Ovo su ti moraliste, koji nekako pod silu hoće da im damicice, koje ne zastupaju družvenog položaja, dolaze i danju i noću u kuću za kumpaniju pronzročajući u mjestu sablazni, koje se tim većma opažaju, što ih se vidi kod onih, koji hoće da propovedaju moral i kulturu, nabacivajući se lazištu, patvoram i uvredama na ljude, koji znaju žigovati njihov memor i bruturu. Čeljad, koja je skoro vas dan bezposlena, nemože sigurno da ništa dobra stvari, osobito u stvarin, gdje ih vodi slični fanatizam, te im je sve zazorno, što nije po čudi njihovim glavama i djetinjastim hirima. Abhasso la mascheru, pak da vidimo tko je to protagonjen i komu dolaze slušat što u kući za govore. To su kadri činili i pretesi moraliste, slijajući svoje službenice u tudje kuće. Crni van obraz podli licunjeri! Van s velikim imenom i u brk što se ima komu kazati, a ne kazivati rogovje za ledjina.

Kad je župe-upravitelj Sv. Ivana od Sterne ulazio u obričnu preko izbora, našao je drugi sin velike idee prekomorske te ga straga u ledja šakom udario. — Nije bilo dosta što su otrovali občinsku vodu, što su pučali za načelnika i što su bacali kamene za redarom, nego im se još hoće, regbi ljudske krvi piti. Nebi se ništa zatuditi, jer im ne manjka još nego to, per compir l' opera grande.

Ponasanje oblastnog nadziratelja preko Izaboru dalo je ovaj put nesto odyše u oko. Dakako da je to godile taljanceima, te ćemo ovdje samo nesto malo navesti, znajući da pod Gesovom erom stvari ne idu kako bi inale te možda da je od onamo dosta bilo zapuhlo, no neke činjenice nedaju se premučati radi kronike. Odmah pri početku izbora obratio se je prama talijanima te ih pozvao da mogu u svako doba prosjeđovati, te svaki put kada nebi bio zadovoljavan sa izjavom izborne komisije, razvlačivao je sa glasovanjem e da miljeći stam prigovarati a on protestirati. Opazio je, da su listine bile ispravljene, naine da je nad osobom koja je umrla, zabilježen znak križa te u opaskama na vedeni našlednici i priloženo odnosna do sudbena odluka. Kad je to opazio, stao nagovistati obraćajući se k nekim osobama „Questo ha scritto il segretario“ pak kašnje „Questo ha corretto il municipio; questo è un abuso“ itd., te premla je obć.